

Όπου υπάρχουν Ήρωες

Ένα αφιέρωμα στον Γρηγόρη Αυξεντίου

Γεννήθηκε στο χωριό Λύση Αμμοχώστου στις 22 Φεβρουαρίου 1928. Με την αποφοίτησή του από το γυμνάσιο μετέβη στην Ελλάδα για να σπουδάσει στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων. Μπήκε τελικά στη Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών και παράλληλα μελετούσε για να εγγραφεί στη Φιλοσοφική. Υπηρέτησε κατά τη διάρκεια το Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα ως Ανθυπολοχαγός πεζικού και μετά επέστρεψε στην Κύπρο, όπου εργάστηκε ως οδηγός ταξί.

Στις 20 Ιανουαρίου 1955 έγινε η πρώτη συνάντηση του Αυξεντίου με τον Γεώργιο Διγενή - Γρίβα, που ήταν αρχηγός της Ε.Ο.Κ.Α. (Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών) και μπήκε στον αγώνα κατά των Άγγλων. Την άνοιξη του ιδίου χρόνου συμμετείχε στις επιθέσεις κατά της Ηλεκτρικής Εταιρείας και του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Λευκωσίας.

Πολύ γρήγορα διακρίθηκε για τις ηγετικές του ικανότητες και του δόθηκε η θέση του υπαρχηγού της Ε.Ο.Κ.Α. Κατά τη διάρκεια της σύντομης αντιστασιακής του δράσης έλαβε τα ψευδώνυμα «Ζήδρος», «Ρήγας», «Αίαντας», «Άρης», «Μάστρος» και «Ζώτος».

Οι Άγγλοι κατακτητές έκαναν πολλές προσπάθειες για να τον συλλάβουν και τον επικήρυξαν με 5.000 λίρες. Ο Αυξεντίου πάντα τους ξέφευγε και ποτέ δεν έχασε το κουράγιο του. Μια φορά μεταμφιέστηκε σε καλόγερο και κέρασε τους άγγλους διώκτες του χωρίς να τον αναγνωρίσουν. Στις 10 Ιουνίου του 1955 βρήκε την ευκαιρία να παντρευτεί την αγαπημένη του Βασιλική στο μοναστήρι του Αχειροποιήτου.



Στις 12 Δεκεμβρίου 1955 ο Αυξεντίου και όλη η ιεραρχία της ΕΟΚΑ παγιδεύτηκαν από τους Βρετανούς στο όρος Τρόδος, κοντά στο χωριό Σπήλια. Ο Αυξεντίου, όχι μόνο οδήγησε τους συντρόφους του σε ασφαλές μέρος, αλλά άφησε τους Άγγλους να αλληλοπυροβολούνται και να έχουν πολλά θύματα.



Στα τέλη Φεβρουαρίου 1957 οι αγγλικές δυνάμεις ασφαλείας έλαβαν την πληροφορία από έναν βοσκό ότι ο Αυξεντίου και η ομάδα του κρύβονται σε μια σπηλιά πλησίον της Μονής Μαχαιρά στο όρος Τρόδος. Αμέσως, απόσπασμα από 60 στρατιώτες έφθασε εκεί το απόγευμα της 2ας Μαρτίου. Περικύκλωσε τη σπηλιά και κάλεσε τον Αυξεντίου να παραδοθεί. Ο επικεφαλής του βρετανικού αποσπάσματος, ανθυπολοχαγός Μίντλετον, πλησίασε την είσοδο της σπηλιάς και φώναξε: «Ρίξε τα όπλα σου και παραδώσου, αλλιώς θα επιτεθούμε». Κάποιος απάντησε: «Καλά παραδινόμαστε». Τέσσερις άνδρες βγήκαν έξω, όχι και ο Αυξεντίου. Ο Μίντλετον τον κάλεσε και πάλι να παραδοθεί, αλλά έλαβε την υπερήφανη απάντηση «Μολών λαβέ».

Αμέσως, τέσσερις στρατιώτες όρμησαν μέσα στην σπηλιά. Ο Αυξεντίου τους υποδέχτηκε με καταιγιστικά πυρά. Οι τρεις Βρετανοί οπισθοχώρησαν έντρομοι, ο τέταρτος, ένας δεκανέας, έπεσε νεκρός. Ο Μίντλετον ζήτησε ενισχύσεις, οι οποίες κατέφθασαν αμέσως με ελικόπτερα. Η μάχη συνεχίστηκε για 10 ώρες, χωρίς αποτέλεσμα για τους επιτιθέμενους. Μπροστά στο αλύγιστο θάρρος του Αυξεντίου και αφού χρησιμοποίησαν όλων των ειδών τα όπλα, οι Βρετανοί έρριψαν στη σπηλιά βόμβες πετρελαίου. Τεράστιες φλόγες κάλυψαν το σπήλαιο, για να τυλίξουν σε λίγο το κορμί του Αυξεντίου.

Η μάχη τελείωσε στις 2 το βράδυ της 3ης Μαρτίου 1957. Το πτώμα του ηρωικού πατριώτη βρέθηκε απανθρακωμένο και τάφηκε την επομένη στις Κεντρικές Φυλακές Λευκωσίας, στο χώρο που είναι γνωστός σήμερα ως «Τα Φυλακισμένα Μνήματα». Ο Γρηγόρης Αυξεντίου ήταν μόλις 29 ετών.

